

ČÁST I

1.1. Krajská zastupitelstva

Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel kraje k 1. lednu roku, v němž se konají volby. Počet členů zastupitelstva činí podle § 31 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v kraji s počtem obyvatel

- do 600 000 obyvatel 45 členů
- od 600 000 do 900 000 obyvatel 55 členů
- nad 900 000 obyvatel 65 členů.

Většina krajů měla méně než 600 tisíc obyvatel a tudíž nejmenší možný počet zastupitelů. Pouze 3 kraje (Jihočeský, Ústecký a Olomoucký) volily 55 zastupitelů a 3 kraje (Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský) 65 členů zastupitelstva.

Tab. 1 Počet volených členů zastupitelstva v krajích

Kraj	Počet obyvatel k 1.1.2000	Počet mandátů 2000	Počet obyvatel k 1.1.2004	Počet mandátů 2004	Počet obyvatel k 1.1.2008	Počet mandátů 2008
Středočeský	1 111 354	65	1 135 795	65	1 201 827	65
Jihočeský	626 112	55	625 541	55	633 264	55
Plzeňský	551 870	45	550 113	45	561 074	45
Karlovarský	304 823	45	304 249	45	307 449	45
Ústecký	827 151	55	820 868	55	831 180	55
Liberecký	429 012	45	427 722	45	433 948	45
Královéhradecký	551 651	45	547 563	45	552 212	45
Pardubický	508 744	45	505 486	45	511 400	45
Vysočina	521 472	45	517 511	45	513 677	45
Jihomoravský	1 137 289	65	1 122 570	65	1 140 534	65
Olomoucký	642 016	55	636 313	55	641 791	55
Zlínský	598 339	45	591 866	45	590 780	45
Moravskoslezský	1 281 410	65	1 260 277	65	1 249 897	65
Celkem mandátů	x	675	x	675	x	675

Tab. 2 Základní údaje o krajích

Kraj	Počet obcí			Počet okrsků			Počet voličů v seznamech		
	2000	2004	2008	2000	2004	2008	2000	2004	2008
Středočeský	1 148	1 146	1 146	2 048	2 047	2 049	894 615	925 330	967 991
Jihočeský	623	623	623	1 266	1 259	1 262	495 549	502 938	510 864
Plzeňský	512	510	510	1 093	1 088	1 087	443 935	449 374	454 460
Karlovarský	132	132	132	348	348	348	239 385	241 442	241 879
Ústecký	354	354	354	1 051	1 046	1 046	649 187	656 799	661 365
Liberecký	216	216	215	580	584	587	336 369	343 147	348 349
Královéhradecký	448	448	448	935	939	940	436 977	442 119	445 594
Pardubický	453	452	451	878	871	872	400 795	406 730	411 992
Vysočina	730	704	704	1 171	1 137	1 137	406 054	407 000	412 166
Jihomoravský	675	700	701	1 390	1 417	1 411	905 459	930 744	943 777
Olomoucký	393	397	398	913	923	923	507 341	516 974	521 859
Zlínský	300	304	304	680	680	679	470 707	479 121	482 524
Moravskoslezský	323	321	321	1 324	1 314	1 318	996 130	1 005 660	1 013 010
Celkem	6 307	6 307	6 307	13 677	13 653	13 659	7 182 503	7 307 378	7 415 830

Změny obyvatel v krajích nebyly v žádném období takového rozsahu, aby došlo ke změně počtu zastupitelů v některém z krajů. V r. 2004 sice došlo k přesunu 25 obcí z kraje Vysočina do kraje Jihomoravského a 3 obcí z Moravskoslezského kraje do Olomouckého, avšak počet obyvatel, kteří změnili příslušnost ke kraji, nebyl z tohoto hlediska významný (v prvním případě 7 tisíc, ve druhém 4 tisíce). Tato skutečnost se promítla pouze v počtech obcí a okrsků, kde u dotčených krajů je patrný větší výkyv oproti rozdílu vzniklém běžným vznikáním a zanikáním samostatných obcí. Počet voličů ve všech krajích rostl. (viz Tab. 2)

1.2. Volební účast

Tab. 3 Účast ve volbách

Kraj	Volební účast - osoby			Volební účast - %		
	2000	2004	2008	2000	2004	2008
Středočeský	293 178	284 351	407 892	32,77	30,73	42,14
Jihočeský	169 147	153 151	208 313	34,13	30,45	40,78
Plzeňský	157 797	140 814	183 076	35,55	31,34	40,28
Karlovarský	68 072	60 337	84 673	28,44	24,99	35,01
Ústecký	192 665	166 602	247 638	29,68	25,37	37,44
Liberecký	111 241	105 788	132 665	33,07	30,83	38,08
Královéhradecký	151 827	143 942	185 882	34,74	32,56	41,72
Pardubický	146 118	132 580	175 556	36,46	32,60	42,61
Vysočina	145 609	129 509	184 981	35,86	31,82	44,88
Jihomoravský	316 306	276 526	387 400	34,93	29,71	41,05
Olomoucký	173 467	147 024	200 904	34,19	28,44	38,50
Zlínský	169 795	146 758	198 468	36,07	30,63	41,13
Moravskoslezský	321 163	277 074	391 039	32,24	27,55	38,60
Celkem	2 416 385	2 164 456	2 988 487	33,64	29,62	40,30

Z tabulky a následujícího grafu lze usoudit, že chování voličů ve všech krajích je prakticky stejné. Zatímco v 1. volbách do krajských zastupitelstev v roce 2000 přišlo k volbám podle krajů od 28 % do 36 % voličů, v následujících volbách byla účast ve všech krajích nižší a to o 2 až 6 procentních bodů. Naproti tomu v roce 2008 vzrostla účast ve volbách nejen proti roku 2004, ale i proti volbám v roce 2000, takže byla nejvyšší ze sledovaných let.

Nejvyšší nárůst volební účasti v roce 2008 proti roku 2004 (13 procentních bodů) byl zaznamenán v kraji Vysočina, kde tím byla dosažena nejvyšší volební účast ze všech krajů i let a to téměř 45 %. Kraj Vysočina byl také z hlediska volební účasti v krajských volbách nejúspěšnější – průměrná účast za všechny troje volby zde přesáhla 37 %. Tohoto výsledku dosáhl ještě kraj Pardubický. Naopak průměrně nejnižší volební účast zaznamenal Karlovarský kraj a to necelých 30 %.

Graf 1 Volební účast v krajích (v %)

